

Samarbeid – Laget rundt barnet

Tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnsopplæringen

Statsforvalteren i Nordland

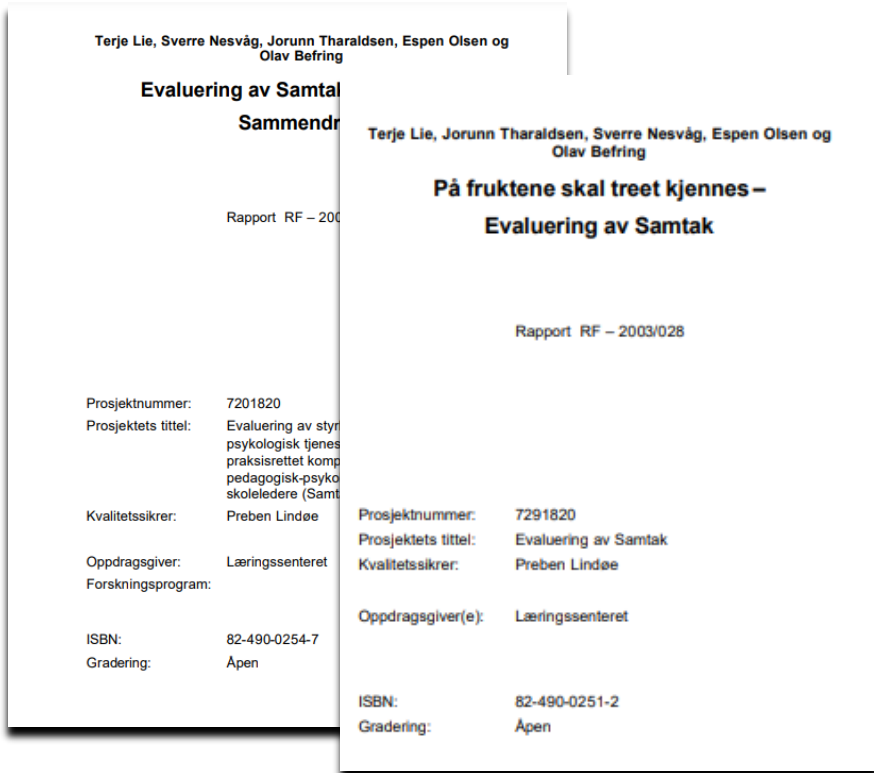
20. og 21. september 2022

Bent-Cato Hustad

www.nord.no

Evalueringer av kompetanse-satsninger

Evaluering av
SAMTAK

Evaluering av Faglig
løft for

Evaluering av SEVU-PPT

Programmer - til skreddersøm

Kompetanse på
DRESSMANN-veien!

Programmer

«En løsning for alle»

Kompetanse på **MOODS OF
NORWAY – veien!**

Godt 'brandede' programmer

«Synlighet» og happenings

Kompetanse på **SKREDDERSØM-
veien!**

Sys til behovet hos
profesjonsfelleskapet i
bh/skolen

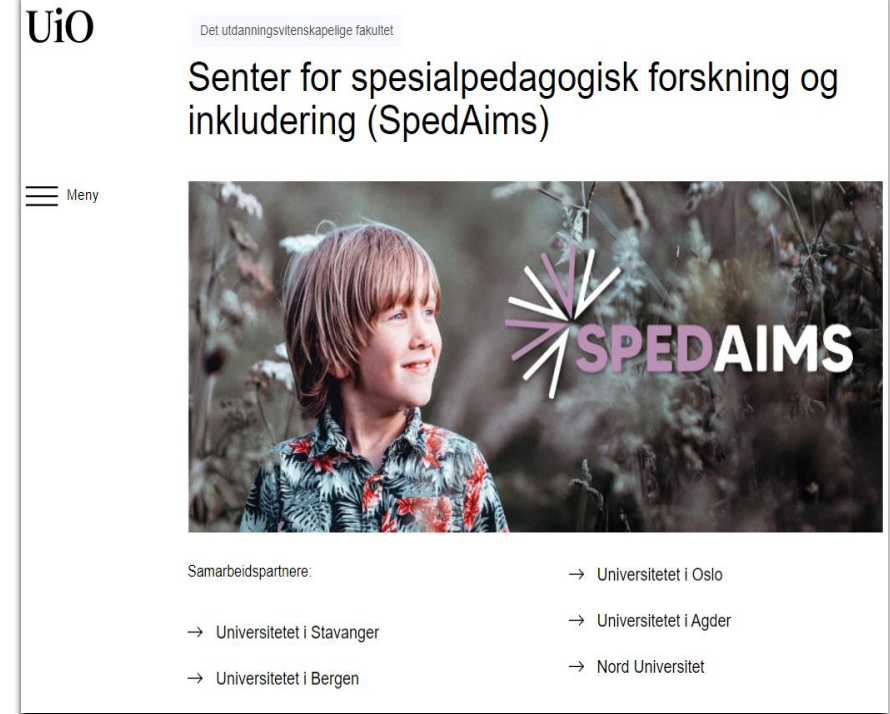
Arbeidsplassbasert kompetanse

Ny vending i kompetanse-satsing

«Igangsette en **varig kompetansesatsing** på det spesialpedagogiske feltet, i samarbeid med KS, for kommuner og fylkeskommuner»

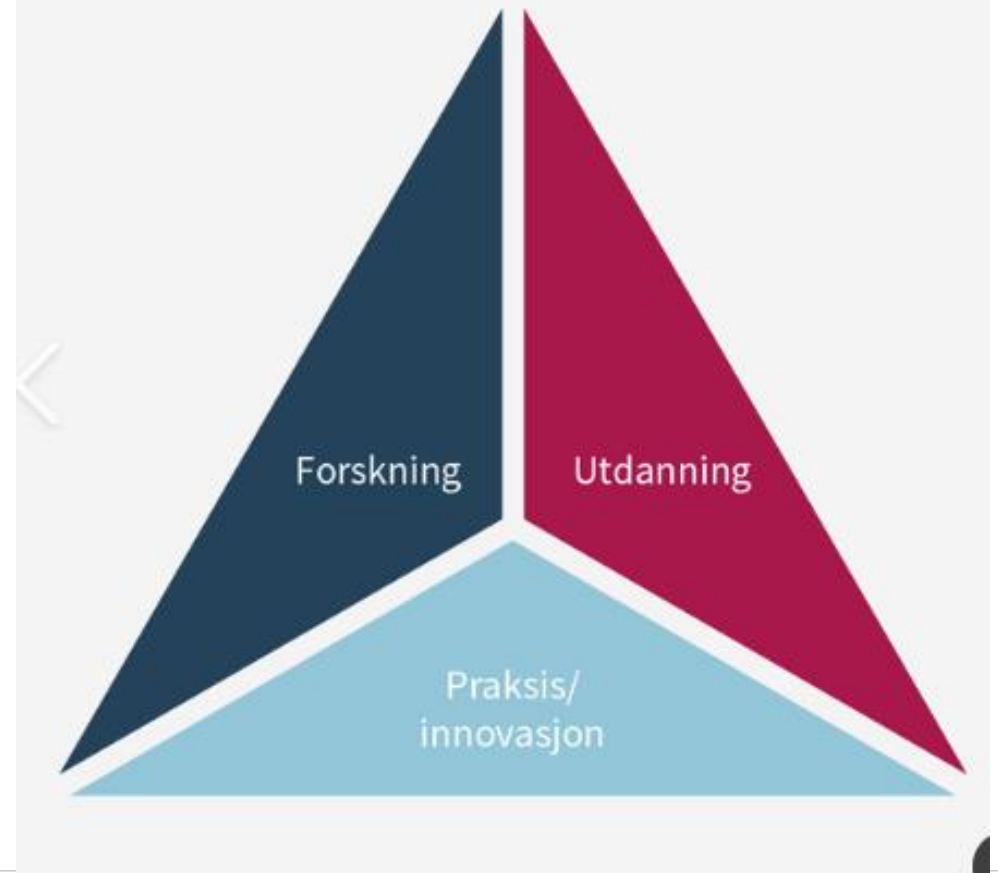

«opprette et **senter for forskning** på spesialpedagogikk og inkludering»

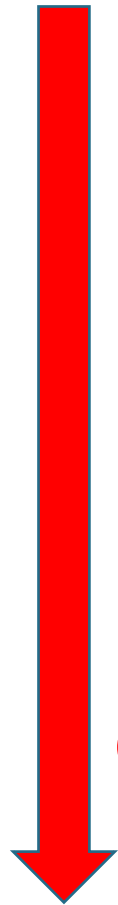
Bakteppe for ordningene

- EU's Lisboa-strategi 2001
- Kunnskapstriangelet
  - Utdanning
  - Praksis/innovasjon
  - Forskning
- Inn i offentlig sektor

Figur 1: Kunnskapstriangelet

Fra off. adm til samstyring

Regime	Innovasjon	Forbedringer	Rollen til politikerne	Rollen til offentlige ledere	Rollen til borgerne
Offentlig administrasjon	Enkelte overordnede nasjonale, generelle innovasjoner	Store skrittvisse forbedringer i starten, men lite rom for kontinuerlige endringer	Kommandanter	Bokholdere	Klienter
New Public Management	Mer innovasjoner av organisasjonens form snarere enn innhold	Forbedringer i styringsystemer og -prosesser. Brukerfokus som gir bedre kvalitet i noen tjenester.	Bestillere	Jobber mot maksimal effektivitet og suksess i markedet	Kunder
Samstyring	Innovasjon på både sentrale og lokale nivåer	Sikter mot både overskridende og kontinuerlig forbedring i frontlinjetjenesten	Ledere og fortolkere	«Oppdagere»	Medprodusenter

Innovasjoner og forbedringer i forskjellige styringsregimer (Hartley 2005).

Medvirkning – samstyring ut mot folket

Medvirkning – innbyggeren som medprodusent til eget tilbud, i systemet og i enkeltsak? – Aktør i egne liv

	Styringsform	Styringsobjekt	Styringsgrense
Borgeren som rettssubjekt	Rettigheter og plikter	Borgerens formelle handlingsrom	Privatgrensen
Den mottakende borger	Planlegging	Borgerens materielle handlingsrom	Borgerens motivasjon til å motta hjelp
Borgeren som aktiv medborger	Supervisering	Borgerens selvforhold	Borgerens kapasitet til selvrefleksjon og til å se seg selv som fri

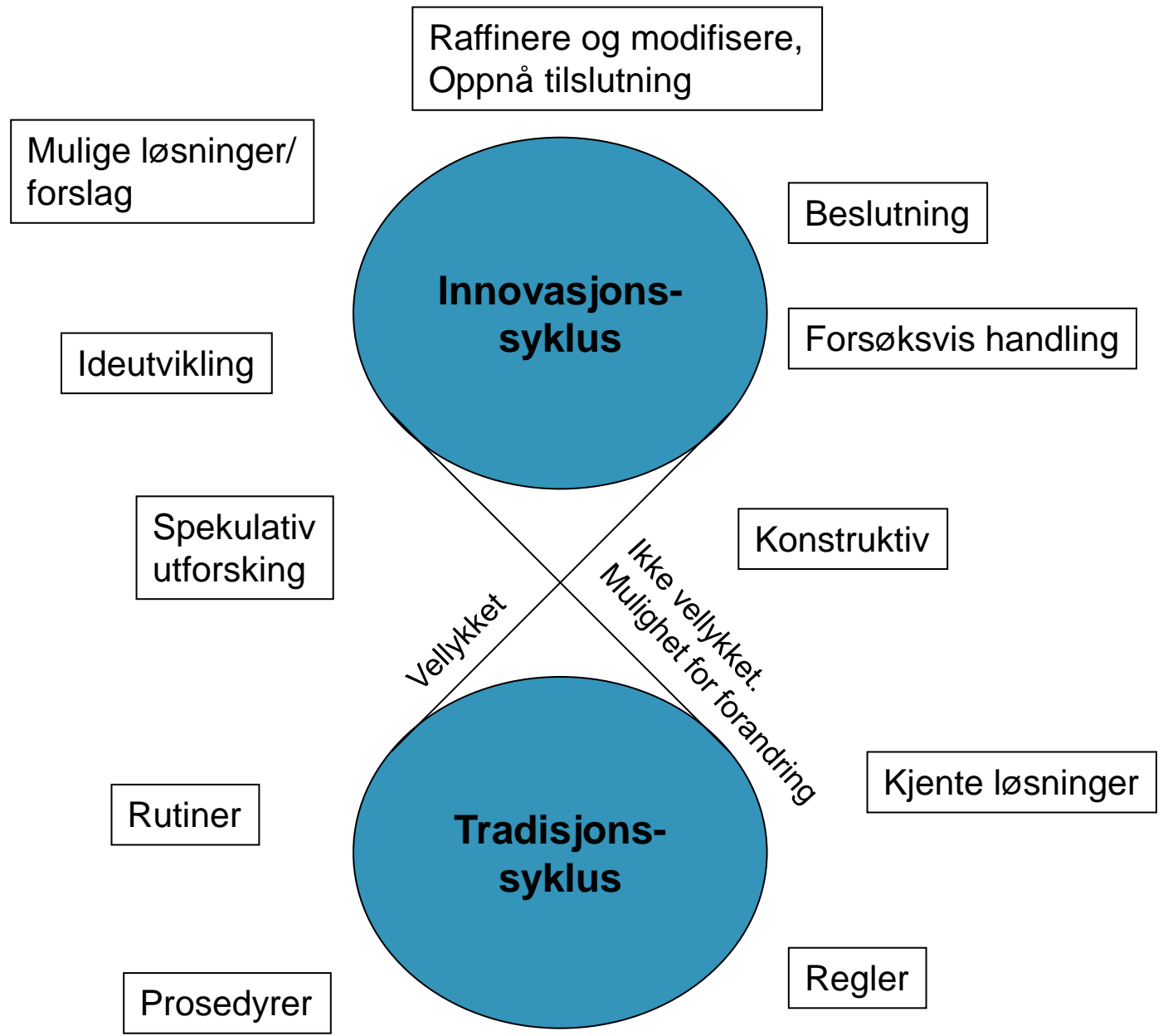
Anderson, N. Å. (2008), Velfærdsledelse: Diagnoser og utfordringer

Å løse flokene - innovasjon

- Tjenester jobber etter spesifikke mål og mandater avgrenset til etatenes formål i samfunnet. Gir arbeidsdelinger
- En kilde til innovasjon i offentlig sektor, er å få etablert et samarbeid mellom ulike aktører med felles interesser, også kalt samarbeidsdrevet innovasjon (*collaborative innovation*) er særlig egnet til å løse samfunnets floker (Sørensen & Torfing 2011).

Desentralisert kompetansemodell - Norge

Improving School Quality in Norway 2020: Progress with the Competence Development Model

- Utvikling av fungerende desentraliserte partnerskap erfares å ta tid.
- Råd om å utvikle konkrete prosjekter i samarbeid (s. 7)

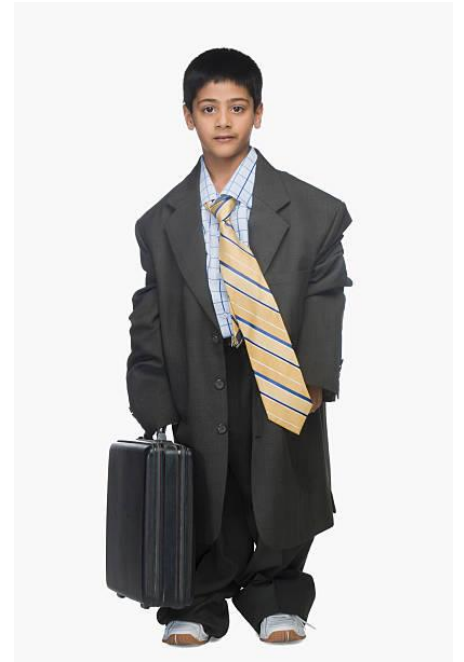
- Varierende forståelse av «skolebasert utvikling»
- Varierende forståelse av «Partnerskap»
- Ansvar for læreres kompetansebehov ligger til kommunene (skoler og bh) er (s. 7)

Prinsipper for profesjonsbasert utvikling:

- bør basere seg på lokale behovsanalyser
- Bør hovedsakelig være arbeidsplassbasert (skolebasert, barnehagebasert, PPT-basert)
- Målene innbefatter partnerskap mellom universiteter og skoler. Barnehager, PPT, andre (s. 7) – skal fremme en kultur for samarbeid (s. 11).

Uttrykte bekymringer

- Schools may «demand» new specific programmes and develop a delivering rather than a partnering logic, while developing new programmes is costly (s. 8)
- Expressed doubts on the ability of universities to tailor their professional development supply to the school needs... ...they only think of what they are good at, not what the school needs (s. 8).

Universitets oppgaver

*«Partnerskap mellom universiteter eller høyskoler og praksisfeltet skal også bidra til å styrke lærerutdanningene»
(1.1 Mål i Retn.linjer for tilskuddsordningen)*

§ 1-3. Universiteter og høyskolars oppgaver

Universiteter og høyskoler skal

- a. tilby høyere utdanning basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap
- b. utføre forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid
- c. bidra til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid
- d. bidra til livslang læring og tilby etter- og videreutdanning
- e. legge til rette for at institusjonens ansatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten
- f. bidra til innovasjon og verdiskaping basert på resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, og
- g. samarbeide med relevante aktører på internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt nivå for å styrke virksomhetens kvalitet og relevans.

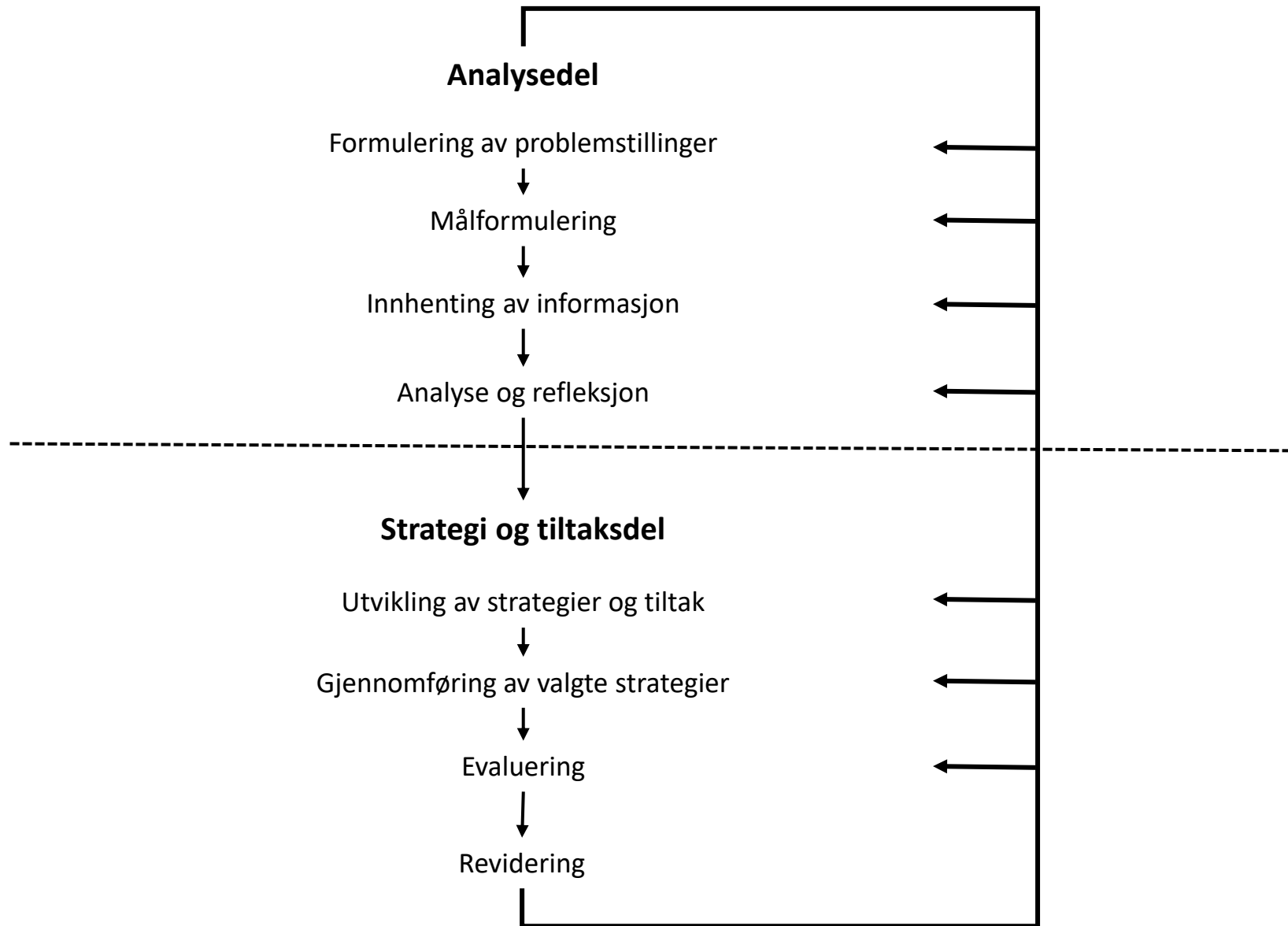
Aktiviteter

Prosessbasert aktivitet

- Prosesser
- Følge fasene i utviklingsarbeid
- Arbeidsplassbaserte prosesser (skole, barnehage, PPT, andre, tverretatlig)
- Støtte utvikling i profesjonsfellesskap
- Følge implementeringsprosesser

Innhold - fagkunnskap

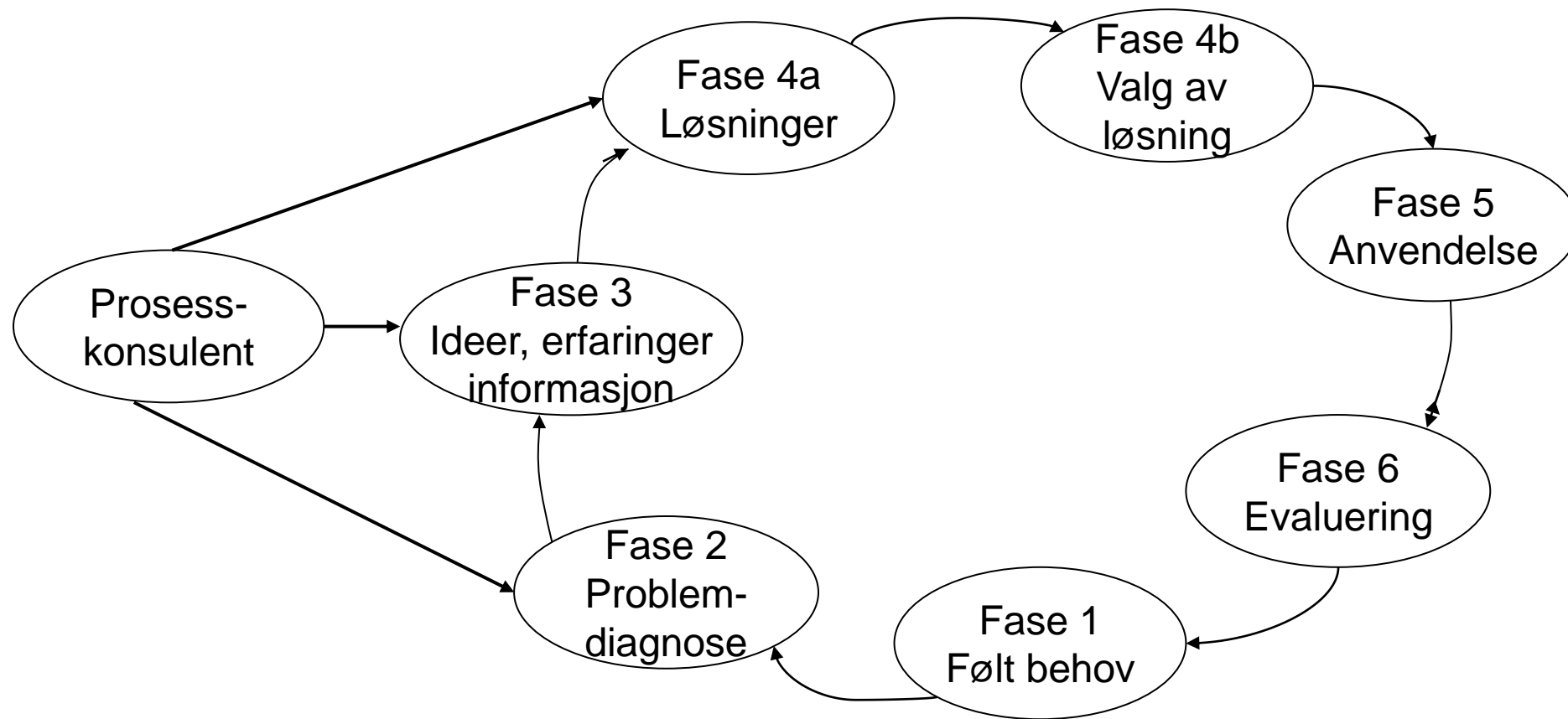
- Påfyll av fagkunnskaper
- Nyere forskning
- Lovverk og styringsdokumenter
- **NB** Det samiske perspektivet
- Der Universitetet ikke har kompetanse selv – koble på andre, eks. Statped.

Modell for analyse av pedagogiske utfordringer

(Nordahl 2012: 29)

Problemløsningsstrategien (PS) (Kjell Skogen)

Universitetet – noen erfaringer til nå....

- *Være i samarbeid om vurdere kompetansebehov, planlegge og gjennomføre tiltak i bh og i skole (3.3 Kriterier for tildeling av tilskuddsmidler).*
- Gi et «ytre blikk» - innspill i strategi
- Har verktøy; – for spørreskjema, - for kvalitative data, - universitetsbiblioteket mm.
- Forskningsetiske retningslinjer, og ikke bindinger som arb.giverinteresser eller tilsynsinteresser kan gi
- Forskningskompetanse/analysekompetanse
- Kan bistå til datagrunnlag – tilsvarende evaluering
  - Skreddersy innsamling på tema
- Deltakelse i prosessarbeid, implementeringsarbeid, følge enheter/kommuner i utviklingsfaser
- Spørreskjema – relativt enkelt å gi alle muligheter til å uttale seg om eget/enhetens/profesjonsfelleskapets kompetansebehov
  - kompetansebehov for kommune/region?

Universitetet – noen erfaringer til nå....

- Støtte i forankring, eierskap til hva dataene betyr? Hva skiller seg ut?
  - Utvikle tabeller, grunnlag, narrativer
  - Være med i valg av tiltak.
- Må følges opp – hva er behov i enkeltstående barnehager/skoler/PPT?
- Legge planer sammen om tiltak! – HVEM gjør HVA, NÅR og HVORDAN. Må konkretiseres i behovsmeldingene for å allokere fagfolk! - Hva er realistisk? – hvor bredt skal en følge opp (antall bh, antall skoler, PPT), - en plan for puljevis oppfølging?
- Sammen: vurdere omfang av tiltak, og omfang av evaluering, valg av evalueringsmåte (rom for skreddersøm)

Ny varig kompetansesatsning

- Videreutdanningskurs tilbys ved universitetene
- Utvikling av ny kompetanse – Ikke bare studier
- Skal komme barnet/eleven til gode
- Følge kriteriene i retningslinjene for tilskuddsordningene – et grunnlag for å skape retning i samarbeidet framover
- Å lære (gjensidig samarbeid) mens man går veien!

Referanser

Andrews, Lødding, Fylling & Hustad (2018). Kompetanseutvikling i et mangfoldig landskap.

Anderson, N. Å. (2008). Velfærdsledelse: Diagnoser og utfordringer. i; Sløk, C. & Villadsen, IK. (red). *Velfærdsledelse*. København: Hans Reitzels forlag.

Faglig løft for PPT (2012). Sluttrapport fra modellprosjektet Faglig løft for PPT. Statped, KS, NTNU.

Hartley, J. (2005). Innovation in Governance and Public Services: Past and Present. In; *Public Money og Management*, January 2005.

Hustad & Fylling (2012). Innovasjon gjennom samhandling. Bodø: Nordlandsforskning.

Lauvås & Handal (1990). Veiledning og praktisk yrkesteori. Cappelen Damm akademisk.

Lie, et al. (2003). På fruktene skal treet kjennes – Evaluering av Samtak. Rogalandsforskning

Lie et al (2002). Evaluering av Samtak 2000-2002. Sammendrag. Rogalandsforskning.

Lovdata. Universitets- og høyskoleloven.

Meld.St. nr. 6 (2019-2020).

Nordahl et al. (2012). Pedagogisk analyse. Beskrivelse av en pedagogisk analysemodell til bruk i grunnskolen. Gyldendal akademisk.

Nærings- og handelsdepartementet (2004). EU sin Lisboa-strategi i eit norsk perspektiv.

https://kudos.dfo.no/files/1fb/1fb36d5a15a443f51cf4f24219250d3fc17bd3313950806c02a7997d54fef9a4/219319-nytt_eu_lisboa_nn.pdf

OECD. (2020). Improving School Quality in Norway 2020: Progress with the Competence Development Model. No. 8. [Template Education Policy Perspectives \(oecd-ilibrary.org\)](https://www.oecd-ilibrary.org/education/template-education-policy-perspectives)

Pixabay.com

Røiseland, A. & Vabo, S.I. (2012). *Styring og samstyring – governance på norsk*. Bergen: Fagbokforlaget.

Skogen, K. (2004). Innovasjon i skolen. Kvalitetsutvikling og kompetanseheving. Oslo. Universitetsforlaget.

Sørensen & Torfing (2011). Enhancing collaborative innovation in the public sector. *Administration & Society*, 2011, vol 43 (8). P. 842-868.